

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

SLUŽBA ZA TRANSPARENTNOST,
INTEGRITETO IN POLITIČNI SISTEM

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

I: www.mju.gov.si

Državna volilna komisija
Služba komisije
gp.dvk@gov.si

Številka: 041-4/2017/4

Datum: 28.3.2017

ZADEVA: Opravljanje funkcije predsednika ali namestnika predsednika v volilni komisiji po upokojitvi sodnika

Prejeli smo vaše zaprosilo v zvezi z opravljanjem funkcije predsednika ali namestnika predsednika v volilni komisiji po upokojitvi sodnika. Navajate, da ste na Državni volilni komisiji (DVK) prejeli vprašanje okrajne volilne komisije o zamenjavi predsednice okrajne volilne komisije, ki se bo s 1. 7. 2017 upokojila. V zvezi s tem se je postavilo vprašanje o tem ali lahko sodnik po upokojitvi še opravlja funkcijo predsednika oziroma namestnika volilne komisije, kadar je to pogoj, ki ga določa Zakon o volitvah v državni zbor (ZVDZ)¹.

Ministrstvo za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) je pristojno za pripravo in tolmačenje ZVDZ. Po posvetovanju z Ministrstvom za pravosodje in Službo vlade za zakonodajo vam v nadaljevanju posredujem pojasnilo na vaše zastavljeno vprašanje.

ZVDZ v tretjem odstavku 34. člena določa, da okrajno volilno komisijo sestavljajo predsednik in trije člani ter njihovi namestniki. Predsednik okrajne volilne komisije se imenuje izmed sodnikov, njegov namestnik pa izmed drugih diplomiranih pravnikov. ZVDZ v četrtem odstavku istega člena tudi določa, da se ostali člani okrajne volilne komisije in njihovi namestniki imenujejo po predlogih političnih strank, pri čemer se upošteva njihova sorazmerna zastopanost. Na podlagi takšne ureditve je zagotovljeno, da je delo volilnih komisij strokovno, zakonito, nepristransko in hkrati je zagotovljena tudi politična pluralnost.

Menimo, da je namen zgoraj navedene določbe ZVDZ, da se za predsednika okrajne volilne komisije imenuje aktivnega sodnika oziroma da funkcijo predsednika okrajne volilne komisije lahko opravlja v času, ko hkrati opravlja tudi sodniško službo. V skladu z Zakonom o sodniški službi (ZSS)² sodnik, izvoljen v sodniško funkcijo, dobi položaj, ki mu ga zagotavljajo ustava, zakon, ki ureja organizacijo in pristojnost sodišč in ta zakon. ZSS tudi določa, da je sodnik je v službenem razmerju z Republiko Slovenijo. Razlikovanje med sodniško službo in sodniško funkcijo je bilo vzpostavljeno z novelo ZZS-H iz leta 2007. Namen spremembe je bil zagotoviti zadostno število sodnikov za odpravo sodnih zaostankov s t.i. institutom "reaktiviranih

¹ Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 54/07 – odl. US.

² Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15.

sodnikov”, pri čemer bi lahko sodelovali tudi upokojeni sodniki, ki bi bili pripravljene opravljati sodniško funkcijo oz. službo do dopolnjenega sedemdesetega leta starosti. Opravljanje sodniške službe sodnikov, ki so pridobili pravico do pokojnine, je v skladu s 76.a členom ZSS omejeno na opravljanje sodniške službe zaradi sodnih zaostankov, opravljanje službenega nadzora sodnikovega dela, izvrševanje nalog sodne uprave ali vodenje službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč. Glede na navedeno, tudi Ministrstvo za pravosodje v splošnem zastopa stališče (dopis z dne 17.3.2017), da na navedeni podlagi sodnik po prenehanju sodniške funkcije ne more opravljati funkcij, ki jih za sodnike določa druga področna zakonodaja.

ZVDZ je namenoma določil, da se za položaj predsednika volilne komisije imenujejo posamezniki izmed sodnikov, predvsem zaradi njihove visoke strokovne usposobljenosti in tudi samega položaja (neodvisnost sodnikov, trajnost sodniške funkcije, nezdružljivost sodniške funkcije). Menimo, da bi v primeru upokojitve sodnika moral ZVDZ izrecno določiti, da funkcijo predsednika volilne komisije lahko opravlja tudi upokojeni sodnik. Če bi dopustili razlago, da funkcijo predsednika volilne komisije lahko opravlja tudi po prenehanju sodniške službe, bi lahko to funkcijo opravljal tudi posameznik, ki po prenehanju sodniške službe, začne opravljati drugo delo (npr. odvetnik), kar pa bi bilo v nasprotju z določbo ZVDZ, ki uporablja dikcijo »izmed sodnikov«, v nadaljevanju pa določa, da se za podpredsednika okrajne volilne komisije imenuje posameznik izmed drugih diplomiranih pravnikov.

Glede na navedeno in upoštevajoč prakso Državnega zbora, ki imenuje in razrešuje člane Državne volilne komisije na podlagi določb ZVDZ in določb Poslovnika državnega zbora (112. in 201. člen; primer sklepa o razrešitvi: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2009-01-4710?sop=2009-01-4710>) in ne nazadnje tudi glede na dosedanjo prakso Državne volilne komisije, menimo, da sodnik, ki preneha z opravljanjem sodniške službe, ne more več opravljati funkcije predsednika okrajne volilne komisije.

S spoštovanjem,

mag. Mateja Prešern
vodja službe

V vednost:

- Ministrstvo za pravosodje,
Direktorat za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo
gp.mp@gov.si
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
gp.svz@gov.si